

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ



НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“НОТАРІАТ В УКРАЇНІ”
(для бакалаврів)

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2012

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

У системі органів з правоохоронної діяльності особливе місце належить нотаріату, основними напрямками діяльності якого є охорона та захист прав і законних інтересів громадян та юридичних осіб, зміцнення законності при вирішенні питань щодо регулювання господарських відносин, попередження правопорушень. Нотаріальна діяльність здійснюється від імені держави шляхом надання офіційної сили правам, юридичним фактам, документам.

На сучасному етапі діяльність нотаріату істотно впливає майже на всі сфери суспільного життя країни. Формування в Україні ринкової економіки, основою якої є приватна власність, потребує посилення правового регулювання господарських відносин, що зумовлює підвищення ролі нотаріату як основного регулятора таких відносин.

Із виникненням приватної власності на об'єкти нерухомого майна, засоби виробництва, земельні ділянки тощо зростають обсяги роботи нотаріальних органів, значно збільшується кількість складних нотаріальних дій, що зумовлює необхідність поглибленого вивчення дисципліни “Нотаріат в Україні”, зокрема питань щодо організації діяльності нотаріату, його компетенції, загальних правил вчинення таких нотаріальних дій, як посвідчення безспірних прав і безспірних фактів, заходів з охорони нерухомого та спадкового майна, спрямованих на надання документам виконавчої сили та ін.

Отже, для здійснення нотаріальної діяльності сьогодні потрібні не просто реєстратори нотаріальних дій, як це здебільшого було раніше, а професійно грамотні юристи, які добре орієнтуються в сучасному правовому полі суспільних відносин.

Успішне засвоєння дисципліни “Нотаріат в Україні” поряд з вивченням основних питань щодо діяльності нотаріату потребує знань з таких галузей права, які безпосередньо стосуються нотаріальної діяльності, зокрема цивільне, цивільне процесуальне, шлюбно-сімейне, трудове та ін.

Програмою передбачено крім опрацювання основних правових джерел, що регулюють діяльність нотаріату, обов'язкове ознайомлення з періодичними науково-юридичними виданнями, такими, як журнали “Право України”, “Інформаційний вісник нотаріальної практики”, інформаційний бюлетень Української нотаріальної палати “Нотаріат в Україні” та інші, в яких публікуються матеріали з правового регулювання нотаріальної діяльності на сучасному етапі.

Підготовлено доцентом кафедри правоохоронної діяльності
С. П. Кондраковою

Затверджено на засіданні кафедри правоохоронної діяльності
(протокол № 6 від 27.01.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Перезатверджено на засіданні кафедри правоохоронної діяльності
(протокол № 9 від 13.04.09)

Кондракова С. П. Навчальна програма дисципліни “Нотаріат в Україні” (для бакалаврів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. — 16 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Нотаріат в Україні”, вказівки до виконання контрольної роботи, теми контрольних робіт, питання для самоконтролю, а також список літератури.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2012
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2012

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“НОТАРІАТ В УКРАЇНІ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1 2 3	Змістовий модуль I. Нотаріат в Україні Організація нотаріату в Україні. Правовий статус нотаріуса Державні нотаріальні контори і державні нотаріальні архіви Приватна нотаріальна діяльність, її особливості. Порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності, підстави її припинення
4 5 6	Змістовий модуль II. Компетенція нотаріальних органів щодо вчинення нотаріальних дій Предметна і територіальна компетенція Компетенція приватних нотаріусів щодо вчинення нотаріальних дій, її нормативно-правове визначення Компетенція посадових осіб виконавчих комітетів сільських, селищних рад і консульських установ щодо вчинення нотаріальних дій. Особливості посвідчення заповітів і доручень, прирівняних до нотаріального посвідчення
7	Змістовий модуль III. Порядок вчинення нотаріальних дій Загальний порядок вчинення нотаріальних дій. Підстави відмови у вчиненні нотаріальних дій
8 9 10 11 12	Змістовий модуль IV. Правила вчинення нотаріальних дій Посвідчення безспірних фактів Посвідчення безспірних прав Охоронні нотаріальні дії Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили Застосування законодавства іноземних держав. Міжнародні договори
Разом годин: 81	

ЗМІСТ
дисципліни
“НОТАРІАТ В УКРАЇНІ”

Змістовий модуль I. Нотаріат в Україні

Тема 1. Організація нотаріату в Україні. Правовий статус нотаріуса

Поняття нотаріату: предмет і завдання його діяльності. Правова основа нотаріальної діяльності. Укази Президента України “Про врегулювання діяльності нотаріату в Україні” від 23 серпня 1998 р., “Про впорядкування справляння плати за вчинення нотаріальних дій” від 10 липня 1998 р.; їх значення у подальшому реформуванні нотаріальної діяльності.

Нотаріус. Вимоги до посади нотаріуса, його права та обов'язки. Присяга нотаріуса. Стажування осіб, які мають намір займатися нотаріальною діяльністю. Кваліфікаційні комісії нотаріату, їх склад, повноваження. Вища кваліфікаційна комісія нотаріату. Свідцтво про право на заняття нотаріальною діяльністю, порядок одержання та анулювання.

Література [1–5; 9]

Тема 2. Державні нотаріальні контори і державні нотаріальні архіви

Державні нотаріальні контори, порядок їх утворення і ліквідації. Штати державних нотаріальних контор.

Державні нотаріальні архіви, їх правове регулювання, порядок утворення.

Основні завдання державного нотаріального архіву, його фондоутворювачі. Компетенція державних нотаріусів, які працюють в архівах щодо вчинення нотаріальних дій.

Література [1; 2; 9; 10; 12–14]

Тема 3. Приватна нотаріальна діяльність, її особливості. Порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності, підстави її припинення

Поняття приватної нотаріальної діяльності, її відмінні ознаки. Указ Президента України “Про врегулювання діяльності нотаріату в Україні” від 23 серпня 1998 р. щодо нотаріальної діяльності.

Страхова застава, службове страхування.
Підстави припинення приватної нотаріальної діяльності.
Контроль за здійсненням приватної нотаріальної діяльності.
Література [1–4; 9–11]

Змістовий модуль II. Компетенція нотаріальних органів щодо вчинення нотаріальних дій

Тема 4. Предметна і територіальна компетенція

Поняття компетенції нотаріальних органів щодо вчинення нотаріальних дій. Предметна компетенція. Територіальна компетенція, їх особливості та значення.

Література [1; 2; 5; 9–13]

Тема 5. Компетенція приватних нотаріусів щодо вчинення нотаріальних дій, її нормативно-правове визначення

Законодавче визначення щодо обмеження вчинення нотаріальних дій приватними нотаріусами. Значення Указу Президента України “Про врегулювання діяльності нотаріату в Україні” від 28 серпня 1998 р. щодо розширення компетенції приватних нотаріусів з вчинення нотаріальних дій.

Сучасне нормативне визначення компетенції приватних нотаріусів.

Література [1; 2; 12; 13]

Тема 6. Компетенція посадових осіб виконавчих комітетів сільських, селищних рад і консульських установ щодо вчинення нотаріальних дій. Особливості посвідчення заповітів і доручень, прирівняних до нотаріального посвідчення

Посадові особи виконавчих комітетів, на яких може бути покладений обов’язок вчиняти нотаріальні дії, обмеження у вчиненні ними нотаріальних дій.

Закон України “Про нотаріат” щодо посвідчення заповітів і доручень, прирівняних до нотаріального посвідчення. Порядок і особливості такого посвідчення.

Компетенція консульських установ щодо вчинення нотаріальних дій. Правове регулювання вчинення нотаріальних дій консульськими установами.

Література [1; 2; 5; 6; 9]

Змістовий модуль III. Порядок вчинення нотаріальних дій

Тема 7. Загальний порядок вчинення нотаріальних дій. Підстави відмови у вчиненні нотаріальних дій

Місце і строки вчинення нотаріальних дій. Підстави відмови у вчиненні нотаріальних дій. Порядок оскарження нотаріальних дій та відмови в їх вчиненні. Встановлення особи громадянина, який звернувся за вчиненням нотаріальних дій. Вимоги до нотаріальних документів. Нотаріальні акти. Нотаріальне діловодство.

Література [1–6; 9–12]

Змістовий модуль IV. Правила вчинення нотаріальних дій

Тема 8. Посвідчення безспірних фактів

Особливості посвідчення угод про відчуження нерухомого майна. Посвідчення договорів застави. Посвідчення договорів довічного утримання та відчуження частини майна у спільній власності. Посвідчення заповітів і доручень. Посвідчення договорів відчуження земельних ділянок. Інші нотаріальні дії із засвідчення безспірних фактів.

Література [1; 2; 5; 9; 11]

Тема 9. Посвідчення безспірних прав

Порядок і підстави видачі свідоцтва про право на спадщину. Видача свідоцтва про право власності на частину у спільному майні подружжя. Видача свідоцтва про придбання жилих будинків з прилюдних торгів.

Література [1; 2; 5; 9; 12]

Тема 10. Охоронні нотаріальні дії

Вжиття нотаріусами та іншими посадовими особами заходів щодо охорони спадкового майна. Порядок видачі із спадкового майна коштів на покриття певних витрат.

Накладання заборони на відчуження нерухомого майна, мета та значення цієї нотаріальної дії. Підстави щодо накладання заборони на відчуження нерухомого майна.

Єдиний реєстр Міністерства юстиції України щодо об’єктів заборони відчуження нерухомого майна.

Характеристика і сутність нотаріальної дії, прийняття документів на зберігання.

Література [1; 2; 5; 9; 12; 13]

Тема 11. Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили

Підстави і порядок вчинення виконавчого напису. Вчинення протестів векселів. Порядок пред'явлення чеків до платежу і посвідчення несплати чеків.

Література [1; 2; 5; 6; 11; 12]

Тема 12. Застосування законодавства іноземних держав. Міжнародні договори

Нотаріальне оформлення документів для дій за кордоном. Прийняття документів, складених за кордоном, порядок їх легалізації.

Міжнародні договори як частина національного законодавства щодо правового регулювання нотаріальної діяльності.

Література [1–6; 9–12]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Тему контрольної роботи студент вибирає за останньою цифрою номера своєї залікової книжки. Наприклад, якщо остання цифра номера залікової книжки “2”, то необхідно вибрати за бажанням тему 2, 12 або 22.

Питання, наведені в темах контрольної роботи, повинні бути розкриті всебічно з урахуванням законодавчих і нормативно-правових актів, які регламентують нотаріальну діяльність у правовому аспекті.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Нотаріат в Україні: предмет і завдання діяльності.
2. Накладання заборони на відчуження нерухомого майна; підстави і порядок накладання заборони. Особливості реєстрації цієї нотаріальної дії.
3. Органи та посадові особи, які вчиняють нотаріальні дії.
4. Спадкування. Місце і строки відкриття спадщини. Правове оформлення спадкових прав. Юридичні факти, які є підставою для видачі свідоцтва про право на спадщину. Порядок видачі такого свідоцтва.
5. Правова основа діяльності нотаріату. Прогресивне значення Закону України “Про нотаріат” для правового регулювання діяльності нотаріату.

6. Вжиття заходів щодо охорони спадкового майна. Видачі із спадкового майна.
7. Приватна нотаріальна діяльність. Порядок її реєстрації. Реєстраційне посвідчення приватного нотаріуса, його відповідальність за шкоду, заподіяну при вчиненні нотаріальних дій. Службове страхування. Страхова застава.
8. Посвідчення правильності перекладу документів з однієї мови на іншу.
9. Свідоцтво про право на заняття нотаріальною діяльністю. Порядок його видачі та підстави для анулювання.
10. Посвідчення договору застави.
11. Кваліфікаційні комісії нотаріату, їх повноваження. Стажування осіб, які мають намір займатися нотаріальною діяльністю.
12. Видача свідоцтв про право власності на частку у спільному майні подружжя за життя обох з подружжя.
13. Структура нотаріату, організаційні форми його діяльності. Державні нотаріальні контори.
14. Договори, які відповідно до чинного законодавства підлягають обов'язковому нотаріальному посвідченню. Загальні правила посвідчення таких угод.
15. Поняття компетенції нотаріальних органів. Предметна компетенція. Компетенція консульських установ щодо вчинення нотаріальних дій.
16. Вчинення виконавчих написів, порядок стягнення за виконавчим написом.
17. Нотаріус. Вимоги до посади нотаріуса, його права й обов'язки. Таємниця вчинення нотаріальних дій. Присяга нотаріуса.
18. Посвідчення договорів про відчуження нерухомого майна. Особливості укладення договорів дарування, довічного утримання, купівлі-продажу, міни.
19. Територіальна компетенція нотаріальних органів.
20. Посвідчення договорів відчуження земельних ділянок, правове регулювання цієї нотаріальної дії.
21. Предметна компетенція державних нотаріусів і приватних нотаріусів щодо вчинення нотаріальних дій.
22. Видача свідоцтва про придбання житлових будинків з прилюдних торгів.

23. Предметна компетенція посадових осіб виконавчих комітетів міських рад щодо вчинення нотаріальних дій. Посвідчення заповітів і доручень, що прирівнюються до нотаріально посвідчених.
24. Посвідчення доручень, порядок їх скасування. Передоручення повноважень. Особливості порядку реєстрації доручень, що підлягають нотаріальному посвідченню.
25. Загальні правила вчинення нотаріальних дій. Місце, строки вчинення нотаріальних дій. Відмова у вчиненні нотаріальних дій. Порядок оскарження вчинених нотаріальних дій та відмови в їх вчиненні.
26. Засвідчення справжності підпису на документах.
27. Нотаріальне діловодство. Мова нотаріального діловодства. Реєстри нотаріальних дій. Нотаріальні акти. Оплата нотаріальних дій.
28. Порядок видачі свідоцтв про право власності на частку у спільному майні подружжя в разі смерті одного з них.
29. Державні нотаріальні архіви, їх функції та повноваження; правове регламентування їх діяльності.
30. Прийняття до депозиту грошових сум і цінних паперів. Передача заяв юридичних і фізичних осіб іншим фізичним і юридичним особам.
31. Встановлення особи громадянина, який звернувся за вчиненням нотаріальних дій. Перевірка дієздатності осіб, правоздатності юридичних осіб, повноважень представників.
32. Вчинення протестів векселів. Умови і порядок вчинення такої нотаріальної дії.
33. Нотаріальний округ. Робоче місце, печатка приватного нотаріуса. Підстави для припинення приватної нотаріальної діяльності.
34. Посвідчення заповітів, порядок їх зміни і скасування.
35. Загальні правила посвідчення угод про відчуження житлових будинків, квартир, дач, садових будинків, гаражів, іншого нерухомого майна.
36. Посвідчення безспірних фактів.
37. Місце і час відкриття спадщини. Прийняття спадщини і відмова від спадщини. Обов'язкова частка у спадщині, порядок її обчислення.
38. Пред'явлення чеків до платежу та посвідчення несплати чеків.
39. Вимоги до документів, що подаються для вчинення нотаріальних дій.

40. Нотаріальні акти: вчинення посвідчувальних написів, видача свідоцтв.
41. Роль управлінь юстиції щодо організації нотаріату і контролю за його діяльністю. Українська нотаріальна палата, її основні завдання та повноваження.
42. Питання деонтології в діяльності нотаріальних органів.
43. Посвідчення договорів довічного утримання.
44. Нотаріальне оформлення документів, призначених для дії за кордоном. Прийняття нотаріусами документів, складених за кордоном.
45. Посвідчення фактів: що громадянин є живим, що громадянин перебуває в певному місці, тотожності громадянина з особою зображеною на фотокартці, часу пред'явлення документів.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Поняття нотаріату та завдання нотаріальної діяльності.
2. Структура нотаріату, організаційні форми нотаріальної діяльності.
3. Нотаріус і підстави для призначення на цю посаду. Присяга нотаріуса.
4. Права й обов'язки нотаріуса; обмеження у праві вчинення нотаріальних дій.
5. Вимоги чинного законодавства щодо додержання таємниці вчинюваних нотаріальних дій.
6. Правова основа діяльності нотаріату.
7. Порядок організації і проведення стажування осіб, які мають намір займатися нотаріальною діяльністю.
8. Кваліфікаційні комісії нотаріату, їх склад, повноваження.
9. Порядок одержання свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю.
10. Підстави для анулювання свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю. Порядок оскарження рішення про анулювання такого свідоцтва.
11. Вища кваліфікаційна комісія нотаріату, її повноваження, правове регулювання діяльності.
12. Організація роботи державної нотаріальної контори.
13. Державний нотаріальний архів, правове регулювання його діяльності.

14. Приватна нотаріальна діяльність, зміни порядку її реєстрації згідно з Указом Президента України “Про впорядкування діяльності нотаріату в Україні” від 23.08.98.
15. Реєстраційне посвідчення. Нотаріальний округ, печатка, робоче місце приватного нотаріуса.
16. Відповідальність приватного нотаріуса за шкоду, заподіяну внаслідок незаконних або недбалих дій. Службове страхування.
17. Страхова застава, розмір, вимоги щодо її поповнення, строки внесення.
18. Підстави для припинення приватної нотаріальної діяльності.
19. Заміщення приватного нотаріуса, призупинення його діяльності.
20. Організація роботи посадових осіб виконкомів місцевих рад та їх предметна компетенція щодо вчинення нотаріальних дій.
21. Компетенція нотаріальних органів щодо вчинення нотаріальних дій. Поняття предметної компетенції нотаріальних органів.
22. Предметна компетенція державних нотаріусів.
23. Предметна компетенція приватних нотаріусів згідно з Указом Президента України “Про врегулювання діяльності нотаріату в Україні” від 23.08.98.
24. Посвідчення заповітів і доручень, що прирівнюються до нотаріально посвідчених.
25. Предметна компетенція консульських установ щодо вчинення нотаріальних дій.
26. Територіальна компетенція нотаріальних органів.
27. Місце, строки вчинення нотаріальних дій; порядок і підстави призупинення вчинення таких дій.
28. Відмова у вчиненні нотаріальних дій. Оскарження нотаріальних дій або відмови в їх вчиненні.
29. Встановлення особи громадянина, перевірка дієздатності особи, правоздатності юридичної особи, повноважень представників.
30. Наказ Міністерства юстиції України від 07.02.94 № 7/5 щодо затвердження форм реєстрів для реєстрації нотаріальних дій, нотаріальних свідоцтв, посвідчувальних написів. Нотаріальні акти.
31. Правила нотаріального діловодства. Мова нотаріального діловодства. Порядок запровадження спеціальних бланків нотаріальних документів.
32. Оплата вчинюваних нотаріальних дій.
33. Посвідчення безспірних фактів. Нотаріальні дії, які за своїми особливостями і метою вчинення входять до цієї групи.

34. Угоди, до яких законодавством передбачено обов'язкове нотаріальне посвідчення. Загальні правила посвідчення таких угод.
35. Загальні правила посвідчення угод про відчуження об'єктів нерухомого майна.
36. Особливості посвідчення договорів дарування, купівлі-продажу, міни, довічного утримання.
37. Предмети договору застави, які зумовлюють обов'язкову нотаріальну форму посвідчення таких договорів. Порядок їх посвідчення.
38. Посвідчення договорів відчуження земельних ділянок. Правове регулювання порядку укладення таких договорів.
39. Загальні правила засвідчення вірності копій з документів, виписок з них; справжності підпису на документах; правильності перекладу документів з однієї мови на іншу.
40. Особливості посвідчення договору відчуження транспортних засобів.
41. Посвідчення безспірних прав – нотаріальні дії, які об'єднує ця група дій.
42. Свідоцтво про право на спадщину. Підстави для спадкування. Місце і час відкриття спадщини.
43. Юридичні факти, що створюють право на видачу свідоцтв про право на спадщину.
44. Порядок і строки видачі свідоцтв про право на спадщину. Підстави для видачі такого свідоцтва на ім'я держави.
45. Спадкування за заповітом. Особливості такого спадкування. Обов'язкова частка у спадкуванні.
46. Доручення, до яких законом встановлено обов'язкову форму нотаріального посвідчення. Порядок посвідчення таких доручень.
47. Порядок обов'язкового реєстрування доручень в Єдиному реєстрі доручень. Види таких доручень.
48. Посвідчення передоручення повноважень. Підстави для скасування доручення. Реєстрація відміни доручень. Посвідчення заповітів. Порядок скасування і зміни заповітів.
49. Порядок видачі свідоцтва про право власності на частку у спільному майні подружжя за життя обох з подружжя. Обов'язкові підстави для видачі такого свідоцтва.
50. Особливості видачі свідоцтва про право власності на частку у спільному майні подружжя в разі смерті одного з них.

51. Видача свідоцтва про придбання житлового будинку з прилюдних торгів.
52. Вжиття заходів щодо охорони спадкового майна. Підстави і порядок видачі зі спадкового майна.
53. Накладання заборони на відчуження нерухомого майна. Підстави для накладання заборони. Особливості реєстрації цієї нотаріальної дії.
54. Порядок і умови вчинення виконавчих написів.
55. Вчинення протестів векселів.
56. Пред'явлення чеків до платежу та посвідчення несплати чеків.
57. Нотаріальне оформлення документів, призначених для дії за кордоном.
58. Прийняття нотаріусами документів, складених за кордоном.
59. Актуальні проблеми щодо подальшого удосконалення діяльності нотаріату в Україні.
60. Порядок здійснення контролю за діяльністю державних і приватних нотаріусів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Конституція України // Уряд. кур'єр. — 1996. — 13 лип.
2. Закон України “Про нотаріат” // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — 28 верес.
3. Закон України “Про заставу” від 2 жовтня 1992 р.
4. Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про заставу”» від 21 жовтня 1997 р.
5. Цивільний кодекс України від 1 січня 2004 р.
6. Науково-практичний коментар Цивільно-процесуального кодексу України. — К.: Юрінком Інтер, 2005. — Т. 2.
7. Сімейний кодекс України від 1 січня 2004 р.
8. Цивільно-процесуальний кодекс України від 1 вересня 2005 р.
9. Інструкція про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Затв. наказом Міністерства юстиції України від 3 березня 2004 р.
10. Законодавство України про нотаріат. Організаційно-правові основи діяльності нотаріату: Зб. офіц. нормат. актів // Бюл. законодавства і юрид. практики України. — 1998. — № 5.
11. Нотариальное законодательство Украины // Бюлетень “Право и практик”. — 2002. — № 13, 14.

Додаткова

12. Гель А. П., Кондракова С. П., Семаков Г. С. Судові та правоохоронні органи України: Навч. посіб. — К.: МАУП, 2004.
13. Кондракова С. П., Семаков Г. С. Нотаріат в Україні: Курс лекцій. — К.: МАУП, 2001.
14. Радзівєвська Л. К., Пасічник С. Г. Нотаріат в Україні: Навч. посіб. — К.: Юрінком, 2000.
15. Фурса С. Я., Фурса Є. І. Нотаріат в Україні: Навч. посіб. — К.: Вентурі, 1999.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Нотаріат в Україні”	4
Зміст дисципліни “Нотаріат в Україні”	5
Вказівки до виконання контрольної роботи	8
Теми контрольних робіт	8
Питання для самоконтролю	11
Список літератури	14

Відповідальний за випуск *Ю. В. Нешкуренко*
Редактор *Т. М. Тележенко*
Комп’ютерне верстання *Г. В. Макуха*

Зам. № ВКЦ-4708

Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний.
Наклад 50 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*